№ 112. Sobota 16. Maja 1857. Rok wydania 47.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.
Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 16. maja. Dnia 15. maja 1857 wyszła i rozesłaną została z c. k. galicyjskiej drukarni rządowej we Lwowie część IV. oddziału I. z roku 1857 Dziennika rządowego dla okręgu administracyjnego c. k. namiestnictwa we Lwowie.

Cześć ta zawiera:

Nr. 57. Rozporządzenie ministerstwa wyznań i oświecenia z dnia 11. marca 1857, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych z wyjątkiem Lombardo-Weneckiego królestwa i Pogranicza wojskowego, o liczbie uczniów do pojedyczych klas gymnazyalnych przyjętymi być mających.

Nr. 58. Rozporządzenie najwyższej władzy rachunkowo-kontrolnej z dnia 18. marca 1857, do wszystkich buchhalteryi nadwornych i rządowych, tudzież do oddziałów buchhalteryi rządowych, mocą którego obwieszcza się ustanowienia właściwej buchhalteryi marynarki w Wiédniu, podległej bezpośrednio najwyższej władzy rachunkowo-kontrolnej.

Nr. 59. Rozporządzenie cesarskie z dnia 19. marca 1857, ku objaśnieniu §§. 284 i 285 powszechnej ustawy górniczej dla Węgier, województwa Serbskiego z banatem Temeskim, dla Kroacyi, Slawonii i Siedmiogrodu.

Nr. 60. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 20. marca 1857, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, objętych powszechnym związkiem celnym, względem pięcioletniego zniżenia do połowy cła od pszenicy i mąki pszenicznej w przewozie przez cłowe urzęda Istryi i wysp Kwarneryjskie.

Nr. 61. Rozporządzenie najwyższej władzy rachunkowo-kontrolnej z dnia 21. marca 1857, do wszystkich buchhalteryi nadwornych i rządowych, mocą którego obwieszcza się najwyższy rozkaz, iżby nadal buchhalterya nadworno-wojenna pod nazwą „centralnego departamentu wojskowo-rachunkowego" przeszła z zawisłości od od c. k. najwyższej władzy rachunkowo-kontrolnej pod władzę nadkomendy wojskowej, poddaną była bezpośrednio pod nadkomendę wojskową i stanowiła władzę pomocniczą tejże ostatniej w sprawach rachunkowych.

Nr. 62. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 24. marca 1857, mocą którego obwieszcza się rozpoczęcie działalności nowo-ustanowionej dyrekcyi górniczej salin, lasów i dóbr w Szigeth.

Nr. 63. Rozporządzenie ministerstwa sprawiedliwości z dnia 27go marca 1857, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, o zastosowaniu kary utraty profesyi, zagrożonej §. 478 ustawy karnej na trzecie przekroczenie ustaw lub przepisów taksalnych, także wtenczas, gdy oba pierwsze przekroczenia jedynie utratą towarów karane były.

Nr. 64. Rozporządzenie ministra wyznań i oświecenia z dnia 5. marca 1857, obowiązujące w królestwie Węgierskiem i województwie Serbskiem wraz z banatem Temeskim, zaprowadzające opłatę szkolną w gimnazyach.

Nr. 65. Rozporządzenie ministerstwa finansów z dnia 29. marca 1857, obwieszczające spis urzędów celnych dalmatyńskich.

Nr. 66. Rozporządzenie ministerstwa skarbu i handlu z dnia 30go marca 1857, obowiązujące w krajach koronnych, w powszechnym związku celnym zostających, dotyczące zmiany w ustanowie celnej na bielone odpadki jedwabne przędzone.

Nr. 67. Rozporządzenie cesarskie z dnia 23. marca 1857, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, zawierające przepis względem przedsięwzięcia obliczeń ludności.

Sprawy krajowe.

(Mianowania.)

Kraków, 13. maja. *Czas* donosi: C. k. dyrekcya skarbowa krajowa w Krakowie mianowała tymczasowo praktykantów konceptowych *Kornela Czemeryńskiego* i *Leona Gromnickiego* koncepistami w obrębie administracyjnym Krakowskim.

(N. Pan powrócił do Węgier. — Pobyt N. Państwa w Peszcie. — Mianowanie. — Nowiny Dworu. — Akt łaski cesarskiej w Węgrzech.)

Wiédeń, 13. maja. *Gazeta wiédeńska* donosi: Jego c. k. Apostolska Mość przybył wczoraj dnia 12. b. m. o 6. godzinie rano z Budy do Wiédnia i raczył po zwiedzeniu wystawy agronomicznej o 5. godzinie po południu powrócić znowu do Budy.

Jego ces. król. Apostolska Mość zabawił dnia wczorajszego do 2. godziny po południu na wystawie i odchodząc wyrazić raczył w sposób najłaskawszy uznanie najwyższe chwalebnych usiłowań Towarzystwa, życząc szczęścia do tak pomyślnego i wspaniałego przedsiębierstwa.

Dalej ogłasza *Gazeta wiédeńska* następującą depeszę telegraficzną c. k. jeneralnego gubernium w Budzie do Jego Excelencyi ministra spraw wewnętrznych z Budy z dnia 12. b. m.

„Wczorajszy bal miejski w pięknie przyozdobionym teatrze niemieckim w Peszcie był bardzo świetny. Ich Mość Cesarstwo zaszczycili bal Swoją obecnością i zabawili półtora godziny. Na wstępie do sali i przy obejściu witało N. Pana i Cesarzowę liczne zgromadzenie hucznemi okrzykami radości.

O godzinie 11. Najjaśniejszy Pan odjechał do Wiédnia.

Jej Mość Cesarzowa uszczęśliwiła dziś w południe obecnością Swoją koncert na cel dobroczynny w teatrze węgierskim i tutaj jak wszędzie przyjmowana była z największem uniesieniem. Po obiedzie zrobiła Jej Mość Cesarzowa wycieczkę konną w góry okoliczne a wieczór spodziewana jest w operze w teatrze węgierskim. — Jutro rano odjeżdzają Ich Mość Cesarstwo do Jassbereny."

— Jego ces. król. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 3. b. m. mianować najłaskawiej kustosza katedralnego przy Lwowskiej łacińskiej kapitule metropolitalnej, Dra *Antoniego Monastyrskiego* infułowanym Opatem tytularnym Żółkiewskim.

Jego królewicz. Mość książę Karol pruski, który bawi tu w przejeździe, został wczoraj zrana o godzinie 9. zaszczycony niespodzianie odwiedzinami Jego Mości Cesarza w hotelu „Meissl", był potem na obiedzie u Jego Mości Cesarza, a dziś zamyśla udać się w dalszą podróż do Berlina.

Książę Metternich obchodzi w piątek 84 rocznicę urodzin przy najlepszem zdrowiu. W czerwcu po wielkim festynie orderu Maryi Teresy wyjedzie książę do Czech.

Dawny król. sardyński pełnomocnik, margrabia a Cantano de Ceva, przybędzie wkrótce w przejeździe do Wiédnia. Udaje się do Mnichowa, gdzie był także zawierzytelniony podobnie jak kr. grecki poseł pan Skinas.

Litografowana koresp. austr. pisze: Jego c. k. apostol. Mość raczył najwyższem pismem własnoręcznem z 9. b. m. rozporządzić najłaskawiej, ażeby dalszy pobór dodatku podatkowego na fundusz odbudowanego za $2^1/_4$ miliona złr. zamku w Budzie z początkiem roku administracyjnego 1858 zawieszony został, a wpłacone już kwoty, dochodzące 1 miliona złr. użyto na zakłady krajowe.

Sposób użycia został równocześnie najwyższem rozporządzeniem oznaczony i podaje nowy dowód najwyższej troskliwości o moralne i materyalne dobro tego bogatego kraju:

Wyznaczona została bowiem ku poparciu gospodarstwa wiejskiego i leśnictwa utworzeniem odpowiednich zakładów naukowych, stypendyów, premiów, i na urządzenie wzorowego ogrodu winnego w Budzie . . . . 240.000 złr.

na utworzenie miejsc funduszowych w Terezyanum 120.000 „

na utworzenie miejsc funduszowych w zakładzie panien Hallera na korzyść szlachty węgierskiej . . . . 90.000 „

na utworzenie stypendyów zaopatrzenia Hallera dla córek urzędników cesarskich w Węgrzech . . . . 45.000 „

na muzeum narodowe . . . . 50.000 „

na utworzenie stypendyów dla artystów . . . . 24.000 „

i na utworzenie krajowego domu szalonych . . . 300.000 „

Z najszczerszą wdzięcznością powita cały kraj ten wspaniały akt życzliwości cesarskiej, i jak niedawno ręka cesarska swym aktem łaski zatarła pamięć smutnej przeszłości, tak teraz zasiewa w tej nowej łasce obfite ziarno, które w niedalekiej przyszłości wyda bez wątpienia najzbawienniejsze owoce ku moralnemu i materyalnemu dobru tego kraju.

Hiszpania.

(Dezamortyzacya dóbr krajowych. — Pełnomocnik stolicy apostolskiej przybył. — Tajne towarzystwa. — Depesza z d. 9. maja.)

Madryt, 4. maja. Podług ogłoszonego w *Gaceta* wykazu wynosi liczba miejskich i wiejskich dóbr krajowych przeznaczonych do dezamortyzacyi 248.067. Z tych jest 2.443 dóbr skarbowych, 120 należy do orderów wojskowych, 10 do sekwestru Karola VIgo, 6.941 do szkół publicznych, 47.828 do gmin, 20.970 do zkładów dobroczynności, 9.588 do klasztorów, 102.445 do duchowieństwa świeckiego. — Minister spraw zagranicznych będzie przyjmować dziś pana Simeoni, pełnomocnika stolicy papiezkiej, i oznaczy dzień, kiedy ma być urzędownie przedstawiony Królowej. Ostatnie doniesienia z Rzymu zapowiadają bliskie porozumienie. — W Barcelonie wytoczony został proces kilku uczestnikom tajnych towarzystw i jak się zdaje, skazani będą na wygnanie.

Z Madrytu donoszą telegrafem z 9. maja: „Królowa przyjmowała wczoraj na osobnej audyencyi pana Simeoni, tymczasowego pełnomocnika Jego Świątobliwości Papieża. — Dnia 10. b. m. miał przybyć do Madrytu książę Galiczyn.“

Anglia.

(Czynności w Izbach. — W. książę Konstanty spodziewany. — Doniesienia z Przylądka. — Korzyści ze zdobycia Mohamery.)

Londyn, 9. maja. Na posiedzeniu Izby wyższej z 8. maja pytał *lord Cardigan* lorda Panmure, czy niewypadałoby użyć stosownych środków, by położyć koniec oszczerczym zaczepkom niższych oficerów względem swoich przełożonych. Jego samego oczernił haniebnie jeden z jego podwładnych, i zależy mu przeto na ukróceniu tej zuchwałości, która grozi niebezpieczeństwem służbie wojskowej. Lord *Panmure* odpowiedział, że będzie się starał ile możności o to, ażeby pociągano do odpowiedzialności oficerów, którzy albo bezimiennie, alby w inny sposób poważyli się czernić swoich przełożonych. Sprawa jednak lorda Cardigana jest szczególniejszego rodzaju, i zważywszy wszelkie szczegóły radził mu lord Panmure pominąć z pogardą wniesione przeciw niemu zarzuty. Zapowiedziany na przeszłem posiedzeniu wniosek lorda *Campbell* względem złożenia wydziału, któryby zajął się określeniem prawa prasy co do ogłaszania rozpraw parlamentu, został przyjęty.

W Izbie niższej pytał *Lindsay*, gorliwy członek stowarzyszenia reformy administracyjnej, pierwszego lorda admiralicyi, jak się ma rzecz z paropływami „Transit,“ „Perseverance“ i „Urgent,“ które rząd zakupił od panów „Mare et Comp.“ na okręta transportowe, a które potem stały się nie do użytku dla zmian, jakie z niemi przedsiębrała admiralicya. Sir *C. Wood* starał się udowodnić, że niemożna przepisywać admiralicyi nieszczęścia, jakie dotknęło okręt „Transit“ i powstawał przy tej sposobności na fantazyę dziennikarzy. Zapowiedziane na przeszłej sesyi wnioski względem zastąpienia deportacyi innemi karami, jako też względem zarządu terytoryum należącego do towarzystwa Hudsons-Bai w angielskich posiadłościach Ameryki północnej zostały przyjęte.

— Według doniesienia dziennika *Press* ma Wielki książę Konstanty przybyć około połowy tego miesiąca do Anglii, gdzie w Osborne będzie go dwór królewski przyjmować. Tę samą wiadomość przesłano dziennikowi *Post* z Paryża z tą uwagą, że Wielki książę zwiedzi wprzód zachodnie porta francuskie.

Według doniesień z Przylądku z 13go marca obudzają wiadomości otrzymane z dystryktów pogranicznych obawę, że od starcia się z Kaframi trudno się będzie uchylić.

— O nowych powodzeniach oręża angielskiego w Persyi pisze *Times* między innemi: „Pod względem korzyści materyalnych nie podlega to żadnej wątpliwości, że posiadanie doliny karuńskiej między Mohamerą i Szuster dozwoli wojsku naszemu zająć tego lata zdrowy obóz w okolicy stosunkowo urodzajnej i śród ludności życzliwej, jak o tem sir James Outram w depeszy swej donosi. A chociaż i w tej okolicy może być lato gorące, to jednak położenie równiny nad rzeką Tygrem jest nierównie zdrowsze od wybrzeży zatoki perskiej, gdzie panuje upał nieznośny, a klimat niebezpieczną febrą zagraża. Wojska nasze zajmować mają jak wiadomo ziemię perską aż do ustąpienia wojska perskiego z Heratu, zaczem też było rzeczą konieczną, by armia nasza przed wstrzymaniem kroków nieprzyjacielskich zajęła krainę, w której mogłaby uchronić się od chorób i niedostatku żywności. Przypadek lub nieżyczliwe dla nas usposobienie mocarstwa azyatyckiego, z którem wojnę toczymy, mogą zwłokę sprowadzić, i zawsze to lepiej dla nas, że wojska nasze nie będą zmuszone choćby tylko przez ciąg jednego miesiąca stać w Buszyrze lub na skalistych wyżynach Karraku. Lecz ważniejsze są jeszcze skutki moralne zwycięztwa naszego. Zdobycie Mohamery okazało Persom, że rząd angielski nie dozwoli ubliżyć swej powadze, chociażby mu przyszło utrzymać ją nawet i przemocą oręża. Zajęcie Buszyru można było uważać za samą tylko demonstracyę, gdy tymczasem zdobycie Mohamery było rzeczywiście rozpoczęciem kampanii. Dowiedliśmy tem Persom, że zmuszeni do zaboru, umiemy być zdobywcami. Zajęcie Mohamery jest oraz i zajęciem Kuzystanu, doliny nad Tygrem i całej zatoki perskiej. Szach powinien przyjść do tego poznania, że rozpocząwszy wojnę z Anglią może i całe swe państwo utracić. Oprócz tak świetnego i zupełnego zwycięztwa, należy wziąć jeszcze na uwagę i stanowczą politykę angielską w tej mierze, która wywrze znaczny wpływ także i na Amerykę środkową. Również wypadałoby ocenić należycie i przychylność szczepów arabskich, a zresztą niepodlega to żadnej wątpliwości, że wieść o upadku Mohamery rozeszła się już po całej Mezopotamii i w Kurdystanie.“

Francya.

(Nowiny dworu. — Zaproszenie W. księcia Konstantego do Anglii. — Traktat handlowy z Rosyą zawarty. — Zakład sierot Cesarzewicza. — Wyroki sądowe. — Flota rosyjska w Cherburgu. — Zaciągi wojskowe. — Poczta paryska z dnia 10. maja. — Wiadomości bieżące.)

Paryż, 9. maja. Wielki książę Konstanty zwiedzał wczoraj szkołę w St. Cyr a dziś hotel inwalidów; w obudwu miejscach przyjmowano rosyjskiego księcia z wielką uroczystością. Uczniowie w St. Cyr mają dziś nawet feryc na cześć tych odwiedzin. Po zwiedzeniu hotelu inwaldów udał się W. książę do Pré Catalan, i zabawił całą godzinę. Wyprawiono tam wielki festyn muzykalny; bandy muzyczne dwunastu pułków gwardyi odgrywały kilka sztuk razem. Wczoraj wieczór był koncert u księży Matyldy na cześć W. księcia, a dziś wielki bal w Tuileryach, na który sproszono do 7.000 osób.

Dziennik *Courier de Paris* podaje następującą wiadomość o podróży W. księcia do Anglii: Dowiadujemy się z pewnego źródła, że lord Cowley po otrzymaniu depeszy lorda Palmerstona udawał się do W. księcia Konstantego i oznajmił mu, że królowa, jego dostojna Monarchini, zaprasza go do Anglii; że chociażby uważał za rzecz niestosowną nadawać swej podróży charakter polityczny i urzędowy, nieodmówi przecież zaproszeniu królowy. Ambasador angielski dodał, że w takim razie prosi Jej Mość królowa angielska W. księcia, ażeby zabawił 48 godzin w Osborne House na wyspie Whigt. W. książę miał odpowiedzieć, że uważa za rzecz potrzebną zasięgnąć wprzód w tej mierze zdania swego dostojnego brata, Cesarza Alexandra. Wyprawiono natychmiast depeszę telegraficzną, a Cesarz rosyjki odpowiedział, że zezwala z chęcią na tę podróż. Będzie to więc podróż wcale nieurzędowa. Możemy podać śmiało to doniesienie, gdyż W. książę oznajmił to wczoraj san znakomitym Rosyanom swojej świty. W. książę odpłynie 15. maja do Anglii.

Paryż, 10. maja. Dziś po południu o godzinie 2. jeździli Ich Mość Cesarstwo Wielki książę Konstanty i ich świta paropływem „Eugenie“ do lasku bulońskiego, gdzie były wyścigi konne. Dziś wieczór jest wielka uczta w Tuileryach. Ich Mość Cesarstwo, Wielki książę Konstanty i wiele sproszonych gości odjeżdżają jutro do Fontainebleau.

Wielki książę Konstanty zwiedzał wczoraj znany jeneralny skład wojenny i oglądał z żywem zajęciem nieocenione skarby, jakie zakład ten posiada w ważnych dokumentach historycznych, rękopismach, kartach i planach wielkich wojen monarchii, republiki i cesarstwa. Potem udał się książę do hotelu inwalidów i zwiedzał grobowiec Napoleona I., sale inwalidów itd. Po południu był na uczcie wyprawionej na cześć jego u księcia Hieronima a wieczór na balu w Tuilerych.

Wczorajszy bal w Tuilerych był bardzo świetny, tylko przeszkadzał nieco zabawie zbyt wielki natłok. Cesarz, Cesarzowa, Wielki Książę Konstanty i reszta dworu weszli o godzinie 10. Cesarz otworzył bal z księżniczką Matyldą a Cesarzowa z Wielkim księciem. Ich Mość Cesarstwo bawili aż do godziny 1wszej. Sam bal trwał do poźnej nocy.

Dzisiejszy *Monitor* zawiera następującą depeszę telegraficzną z Berlina z 9. maja:

„Książę Napoleon przybył tu dziś o godzinie 5½. U dworca kolei oczekiwał go książę Jerzy z korpusem oficerów. Ztamtąd udał się do zamku, gdzie oddawali mu wizytę wszyscy książęta familii królewskiej. O godzinie 7mej przybył król z Charlottenburgu i uprzedził wizytą Jego Cesarzew. Mość, pokazując mu przytem swój dom wojskowy. Po niejakiej chwili odwzajemnił książę wizytę Jego królew. Mości i był przedstawiony królowej. Potem odwiedził księcia Prus a ztamtąd udał się do teatru, gdzie wszyscy książęta byli obecni. Przyjęcie księcia ze strony familii królewskiej było nadzwyczajnie uprzejme.“

Król Bawaryi przybędzie podług najnowszych doniesień z pewnością 15. b.m. do Lugdunu a 17. do Fontainebleau, dokąd zjedzie także dwór francuski.

Traktat handlowy między Francyą i Rosyą, o który układano się długi czas, został już zawarty.

„Zakład sierotek Cesarzewicza“ liczy teraz po wcieleniu 58 nowoprzyjętych chłopców, których nazwiska wymienia *Monitor*, w ogóle 140 wychowańców. Zakład ten zostaje pod szczególną opieką Cesarzowy, a o przyjęciu stanowi wydział nieustający pod prezydencyą ministra spraw wewnętrznych.

Wczoraj wydał sąd policyi poprawczej wyrok na członków tajnego towarzystwa pod nazwą „Action“. Były komisarz Ledru Rollin, Pilette, mniemany szef tego towarzystwa, został skazany na 15 miesięczny areszt i 1000 franków kary pieniężnej; architekta Martineau na 1roczne więzienie i 500 fr. kary pieniężnej; Vivien i Bully na 10 miesięcy więzienia i 500 fr., Clement i Resnier na 10 miesięcy więzienia i 100 fr.; czterech na 6 miesięcy więzienia i 100 fr. a jeden na 3 miesięcy więzienia i 50 fr. Czterech: Valorge, Vivier, Durand i Blondelle zostali puszczeni na wolność.

Flota rosyjska spodziewana w Cherbourgu między 15. i 20. b. m., składa się z 1 okrętu liniowego i 18 fregat i korwet.

Journal des Debats wspominając o ustawie względem zaciągu 100.000 rekruta z klasy 1857 roku robi uwagę, że jak wiadomo oznaczono od roku 1830 do 1848 kontyngens raz na zawsze na

80.000 rekruta. Wymagania wojenne roku 1853, 1854 i 1855 zmusiły rząd i Izby do podwyższenia kontyngensu na 140.000 rekruta. Projektem przedłożonym Izbie prawodawczej zaproponował rząd, by na przyszłość liczba kontyngensu tego wynosiła 100.000 rekruta corocznie. Już w mowie od tronu poparto propozycyę tę krótką uwagę, a teraz uzasadniono ją dokładniej w projekcie pomienionym. Doświadczenie nauczyło, że kontyngens roczny 80.000 rekruta wraz z ochotnikami nie podnosi armii czynnej do liczby większej nad 500.000 żołnierza. Okazało się też, że ta siła zbrojna 500.000 żołnierza wystarcza tylko z trudnością w chwilach przesilenia na utrzymanie porządku wewnątrz i zabezpieczenia pokoju krajowego. Przybytek 20.000 rekruta do każdego kontyngensu podniesie liczbę armii na przeszło 600.000 żołnierza, a rząd spodziewa się osiągnąć przy takim etacie armii czynnej także i rezerwę dostateczną.

— *Monitor* ogłasza w nieurzędowej części swojej text projektu względem przedłużenia przywileju banku francuskiego, który przedłożony został ciału prawodawczemu na dniu9go maja.

Dalej podaje dziennik urzędowy projekt względem upoważnienia ministra finansów, wypłacać imieniem państwa trzem zaatlantyckim liniom żeglugi parowej roczną subwencyę, która jednak niema przechodzić sumy 14 milionów. Te linie mają iść z Francyi 1) do Nowego Yorku, 2) do Antyllów, Mexiku, Aspinwall i Kayenny, a 3) do Brazylii i Buenos-Ayres. Porto za listy, dzienniki i inne pisma drukowane ma być oznaczone dekretami, które ogłoszone zostaną w buletynie ustaw.

Rząd wyda wkrótce rozporządzenie, ażeby właściciele gór winnych mogli nabywać taniej surową siarkę do osypywania winogradu. Środek ten bowiem okazał się tak skutecznym na słabość winogron, że wywołał znaczny pokup siarki, ale dla zbyt wysokiego cła przywozowego podrożał tak dalece ten artykuł, że właściciele gór winnych mogą nabywać go tylko z wielkiemi ofiarami.

Belgia.

(Arcyksiążę Józef wyjeżdża do Kolonii.)

Jego cesarzew. Mość najdostojniejszy Arcyksiążę *Józef* odjechał 8 b. m. z Bruxeli do Kolonii. Ich królewicz. Mości książę Brabantu i hrabia Flandryi odprowadzali dostojnego krewnego swego aż do dworca kolei żelaznej.

Włochy.

(Podróż Ojca św. — Pobyt Cesarzowy rosyjskiej w Rzymie.)

Z **Ankony** donoszą z 7. b. m.: Z największą gorliwością przygotowują się tu do przyjęcia J. Ś. Papieża, a uroczystość powitania podobna będzie do tej, jaka odbyła się roku 1841 na cześć Papieża Grzegorza XVI. Na opędzenie kosztów wyznaczyła zwierzchność municypalna i Izba handlowa razem 10.000 szkudów, a w razie potrzeby przyzwolony będzie i większy wydatek.

Projekt dawniejszy względem wcielenia przedmieść do okręgu portu wolnego przedłożony być ma przy tej sposobności Ojcu św. do potwierdzenia, a jak słychać zapewniono już pomyślne przyjęcie tej prośby.

Z **Florencyi** donoszą z 6. b. m.:

Jego cesarzew. Mość Arcyksiążę *Karol* odjechał dnia dzisiejszego ztąd do Perugii na powitanie Papieża za przybyciem jego w tem mieście. W asystencyi J. Ś. Papieża znajdowali się Jego Excel. principe Don Andrea Corsini, pierwszy szambelan J. królewicz Mości W. księcia tudzież szembelanowie Arrighi i Medici.

Jej Mość Cesarzowa rosyjska spędza znaczną część czasu wolnego na oglądaniu osobliwości rzymskich, a stan zdrowia jej jest całkiem pomyślny.

Ich królewicz. Mości książę następca wirtembergski i jego małżonka oglądali 2go b. m. galeryę watykańską przy świetle pochodni. Przyjmował ich Jego Em. kardynał-sekretarz państwa Antonelli w charakterze swym prefekta pałaców apostolskich. Niespodziane przybycie Jej Mości Cesarzowej w towarzystwie Jego królewicz. Mości księcia Karola pruskiego, sprawiło miłą niespodziankę. Po przejrzeniu galeryi byli goście dostojni na wieczerzy w salach muzeum egipskiego.

Rzym, 4. maja. Jej Mość Cesarzowa Matka rosyjska zwiedzała temi dniami pracownie kilku rzeźbiarzy. Wczoraj po południu jeździła do pałacu księcia Wołkońskiego na Corso. Rosyjscy malarze połączyli tam na wystawe wszystkie gotowe swe dzieła, by tym sposobem ułatwić Cesarzowej ich przegląd.

Niemce.

(Zajścia między wojskowymi i cywilnymi w Turuniu.)

Z **Torunia** piszą do *Posener Ztg.*: „Od niejakiego czasu wydarzały się kilkokrotne zatargi między wojskowymi stopni najniższych od piechoty i między cywilnymi z pospólstwa, a mianowicie ze służącymi, lecz ostatniego tygodnia przyszło do krwawej bitki, przyczem żołnierze wzięli się do szabli. Jednego parobka zabito, a dwóch mocno pokaleczono. Przyczyna tych zatargów jeszcze nie wiadoma. Przynależna władza i policya powzięły środki surowe dla zapobieżenia tej zdrożności i wyśledzenia sprawców."

Rosya.

(Mianowania. — Łodzie kanonierskie dla kozaków azowskich.)

Petersburg, 1. maja. Rozkazem dziennym z przedwczoraj mianowano jenerała piechoty Murawiewa II. członkiem rady państwa, prezydentem departamentu apanaży i ministrem dóbr skarbowych, a to z zatrzymaniem i innych jego urzędów i godności.

Z Kaukazu donoszą, że rzeką Kwiryl w Wardzyche wyprawiono pięć łodzi kanonierskich dla kozaków azowskich, i spławiono je niebezpiecznemi wodospadami Ryonu aż do ujść rzeki Zeni-Zale. Łodzie te zbudowano według rysunku wiceadmirała Schanz'a i zalecają się szczególną swą przydatnością, jak się to już pokazało na morzu baltyckiem.

Turcya.

(Wiadomości bieżące. — Pielgrzymi do ziemi św. - Doniesienia z Tunetu. — Zmiana w ministeryum.)

Wiadomości z **Konstantynopola** sięgają do 9go maja. Z Jeruzolimy donoszą, że przybyło 12.000 pielgrzymów i obawiano się zatargów z ludnością. — W Tunecie miały wprawdzie wypaść pomyślnie zbiory zboża, ryżu i wełny, ale lud tak dalece jest obarczony podatkami i konfiskatą, że wychodźtwo do Algieryi znacznie się wzmaga.

Ethem Basza wystąpił z ministeryum spraw zagranicznych, a miejsce jego zajął Aly Ghalib Basza. Ta zmiana wzmocniła znacznie wpływ Reszyda Baszy i ułatwiła przeprowadzenie dalszych reform, gdyż Ethem Basza był w tym względzie bardzo opieszały.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wieczorna *Gazeta wiedeńska* zawiera telegraficzną depeszę c. k. gubernium w Budzie do Jego Excelencyi ministra spraw wewnętrznych z Budy dnia 13. b. m. z doniesieniem, że Jego Cesarska Mość tego dnia po północy szczęśliwie powrócił z Wiednia. — Podróż Najjaśniejszego Państwa do Jaszbereny odroczona została o dziesięć dni z powodu słabości najdostojniejszej księżniczki Giseli.

Londyn, 11. maja. Księżna Kent zachorowała. — *Morning Post* zbija pogłoskę o dymisyi lorda Panmure. — Według doniesień z Nowego Yorku z 29. kwietnia, prezydent Buchanan od niejakiego czasu chory. Kostarykanie obsadzili Puenta-Arenas i zabrali Walkerowi paropływ „Reseue".

Paryż, 13go maja. Wczoraj wieczór renta 3% 69.45. — *Pays* oświadcza powtórnie, że wiadomość, jakoby Szach perski wzbraniał się ratyfikować traktat pokoju jest bezzasadna; z wszystkiego wnosić można, że Szach już ratyfikował pokój.

Madryt, 12. maja. Wczoraj przedłożono senatowi dymisyę Espartery.

Darmstadt, 12. maja. Tutejszy dwór otrzymał telegraficzną depeszę z Petersburga z doniesieniem, że J. M. Cesarzowa rosyjska dnia wczorajszego szczęśliwie powiła syna.

Berlin, 10. maja. Prezydent rady ministrów zamknął wczoraj o 4. godzinie po południu sesyę sejmu krajowego.

Werona, 12. maja. Wczoraj po południu przybyli tu księżna Orleańska, hrabia Paryża i książę Chartres.

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie Kolomyjskim.)

Kołomyja, 4. maja. Według doniesień handlowych sprzedawano od 15. do 30. kwietnia na targach w *Kołomyi*. *Śniatynie* i *Kutach* w przecięciu mec pszenicy po 3r.42kr.—3r.57k.—0; żyta 2r.11kr.—1r.57kr.—2r.28kr.; jęczmienia 1r.42kr.—1r.21k.—1r.36k.; owsa 58kr.—41kr.—56kr.; hreczki 2r.3kr.—1r.30kr.—0; kukurudzy 2r.15.kr.—1r.36kr.—2r.24kr.; ziemiaków 1r.22kr.—1r.6kr.—1r.20k. Cetnar siana po 1r.3kr.—1r.39kr.—1r.50kr.; wełny w Kutach 30r. Sąg drzewa twardego kosztował 6r.12kr.—8r.55kr.—0; miękkiego w Kołomyi 5r. Za funt mięsa wołowego płacono $4\frac{4}{5}$k.—5—$4\frac{2}{5}$k. i za mas okowity 30kr.—44kr.—39kr. mon. konw.

Kurs lwowski.

Dnia 15. maja.		gotówką zł.	gotówką kr.	towarem zł.	towarem kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	45	4	48
Dukat cesarski	„ „	4	47	4	50
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	8	17	8	21
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	$36\frac{1}{2}$	1	$37\frac{1}{2}$
Talar pruski	„ „	1	32	1	34
Polski kurant i pięciozłotówka	„ „	1	11	1	12
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	82	30	83	—
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	79	12	79	36
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	83	45	84	30

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 15. maja.	złr.	kr.
Instytut kupił prócz kuponów 100 po	—	—
„ przedał „ „ 100 po	83	—
„ dawał „ „ za 100	82	30
„ żądał „ „ za 100	—	—
Wartość kupona od 100 złr.	1	$26\frac{1}{2}$

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 13. maja o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% $84\frac{5}{8}$ — $84\frac{3}{4}$. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 92 — 93. Lomb. wen. pożyczki z 5% 96—$96\frac{1}{2}$. Obligacye długu państwa 5% $83\frac{5}{8}$—$83\frac{3}{4}$, detto $4\frac{1}{2}$% $73\frac{1}{4}$—$73\frac{1}{2}$, det. 4% $65\frac{1}{4}$—$65\frac{3}{4}$. detto 3% $50\frac{1}{4}$—$50\frac{1}{2}$. detto $2\frac{1}{2}$% $41\frac{3}{4}$ — 42, detto 1% $16\frac{1}{2}$ — $16\frac{3}{4}$. Oblig. Glogn. z wypłatą 5% 96. — — Detto Oedenburgs. z wypłatą 5% 95 — —. Detto Peszt. 4% 95 — —. Detto Medyol. 4% 94 — —. Obligacye indemn. niższ. austr. 5% 88 — $88\frac{1}{2}$. Galic. i węgier. 5% $79\frac{1}{4}$—$80\frac{1}{4}$. Detto innych krajów koron.

85½ — 86. Obl. bank. 2½% 63½ — 64. Pożyczka loter. z r. 1834 336 — 338. Detto z r. 1839 139 — 139¼. Detto z r. 1854 110⅜ — 110½. Renty Como 16⅛ — 16⅜.

Galic. list. zastawne 4% 80 — 82. Półn. Oblig. Prior. 5% 86½ — 87. Glognickie 5% 81 — 82. Obligacye Dun. żeglugi par. 5% 86 — —. Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 91 — 92. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 275 frank. za szt. 113 — 114. Akcyi bank. narodowego 1011 — 1012. Akcye c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 248 — 248¼. Akcye niż. austr. tow. eskomp. 123 — 123¼. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. 267 — 268. Detto półn. kolei 218¾ — 219. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 291¼ — 291½. Detto tow. żegl. parowej 564 — 566. Detto 13. wydania 561 — 563. Detto Lloyda 422 — 425. Peszt. mostu łańcuch. 77 — 78. Akcye młyna parowego wied. 66 — 67. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 27 — 28. Detto 2 wydania 37 — 38. Esterhazego losy 40 złr. 78 — 78½. Windischgrätza losy. 28 — 28¼. Waldsteina losy 29½ — 30. Keglevicha losy 13⅞—14⅛. Ks. Salma losy 39¾—40. St. Genois 39½ — 39¾. Palffego losy 38½—38¾. Clarego 38½ — 38¾.

Amsterdam 2 m. 86¾. — Augsburg Uso 105⅛. — Bukareszt 31 T. 266.— Konstantynopol 31 T. —. — Frankfurt 3 m. 104¼. — Hamburg 2 m. 77¼. — Liwurna 2 m. 105¼. — Londyn 3 m. 10-11. — Medyolan 2 m. 104. — Paryż 2 m. 121¾. — Cesarskich ważnych dukatów agio 7⅝—7¾. — Napoleondor 9 9½ —. Angielskie Sover. 10 15 — — —. Imperyał Ros. 8 23.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 15. maja.

Oblig. długu państwa 5% 83⅜; 4½ —; 4% —; 4% z r. 1850 —; 3% —; 2½% —. Losowane obligacye 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 139⅜. Wied. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akcye bank. 1006. Akcye kolei półn. 2223¾. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żeglugi parowej 567. Lloyd 423¾. Galic. listy zast. w Wiedniu —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. 615⅝ złr.

Amsterdam l. 2 m. 87. Augsburg 105⅛ 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt 104¼ 2 m. Hamburg 77¼ 2 m. Liwurna — l. 2 m. Londyn 10—11½. 2 m. Medyolan 104½. Marsylia 121⅝. Paryż 121¾. Bukareszt 266½. Konstantynopol 468. Smyrna —. Agio duk. ces. 7⅝. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemn. 80; innych krajów koron. —. Renty Como —. Pożyczka z r. 1854 —. Pożyczka narodowa 84¾. C. k. austr. akcye skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 290½ fr. Akcye c. k. uprzywil. zakładu kredyt. 245½. Hypotekar. listy zastawne —. Akcye zachodniej kolei żelaznej 201⅝.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 15. maja.

PP. Abancourt Ksaw., z Dublan. — Biliński Jan, z Żółkwi. — Balsch Gregor, z Krakowa. — Czajkowski Hyp., z Bobrzeki. — Furthuber Józef, c. k. kapitan, z Ołomuńca. — Gradziński Władysław, z Glińska. — Glixelli Teodor, z Choderkowiec. — Jabłonowski Antoni, z Kurzan. — Marszycki Eust., z Lisek. — Pierzchała Iguacy, z Uszkowiec. — Rubczyński Alf., z Stanina.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 15. maja.

Br. Brückmann Henryk, do Wołoszczy. — PP. Bogdanowicz Krzysztof, do Wiednia. — Öhl Adolf, c. k. przel. pow., do Dubiecka. — Padlewski Apolinary, do Czabarówki. — Stefanowicz Stefan, do Wiednia. — Szeptycki Marcin, do Pohorylca. — Załęski Gabryel, do Iskania.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 14. maja.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	326.01	+ 7.0°	90.0	półn.-zach. sł.	dészcz
2. god. popoł.	326.22	+ 9.5°	68.4	zachodni „	pochmurno
10. god. wiecz.	326.66	+ 6.8°	81.6	półn.-zach. „	jasno

Wysokość dészczu 3.‴78.

TEATR.

Dziś: Opera niem.: **"Ernani."** (Występ gościnny śpiewaczki c. k. opery nadwornej panny *Tietjens*).
Jutro: Przedst. polskie: **„Krakowiacy i Górale"** druga część.

Termina

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacyi i t. d.

Dnia 18. maja: Licytacya na dostawę potrzebnych rekwizytów do Drohowyzkiej komendy remontów we Lwowie. — Licytacya na dostarczenie materyału do utrzymania gościńców w Lwowskim okręgu na rok 1857 we Lwowie.

Dnia 19. maja: Licytacya na dostawę materyału do budowy gościńca w Stanisławowie.

Dnia 20. maja: Konkurs na wydzierżawienie głównej trafiki tytoniu w Brzozowie w Sanoku. — Licytacya na dostawę porządków kancelaryjnych do Delatyńskiego urzędu budowniczego w Stanisławowie. — Licytacya na budowę szkoły w Olesku, w Złoczowie. — Wydzierżawienie propinacyi piwa w Drohobyczu.

Dnia 22. maja: Licytacya realności nr. 107¾ we Lwowie.

Dnia 25. maja: Licytacya zaległych klejnotów itp. w urzędzie zastawniczym Pii Montis we Lwowie. — Wydzierżawienie dóbr Uszew i Trzciana należących do funduszu religijnego w Bochni. — Licytacya na restauracye łacplebanii Załozieckiej w Złoczowie.

Dnia 26. maja: Sprzedaż niektórych obligacyi indemnizacyjnych w Przemyślu. — Sprzedaż towarów bławatnych skonfiskowanych na komorze celnej we Lwowie.

Dnia 27. maja: Licytacya realności nr. 1¼ w Stanisławowie.

Dnia 28. maja: Licytacya realności nr. 592 w Sniatynie. — Licytacya na zrestaurowanie gościńca Delatyńskiego w Stanisławowie. — Wydzierżawienie głównej trafiki tytoniu w Brzeżanach. — Wydzierżawienie głównej trafiki tytoniu w Toustem w Tarnopolu. — Licytacya na zahipotekowaną sumę 410 dukatów we Lwowie.

Dnia 29. maja: Licytacya realności nr. 386¾ we Lwowie. — Licytacya realności nr. 91 i 92¼ we Lwowie.

KRONIKA.

Temi dniami ujęła straż bezpieczeństwa przebiegłego złodzieja, niejakiego H. S., a to tak w porę, że jeszcze nie miał czasu ukryć zupełnie swojej kradzieży. W kompanii z dwoma kolegami wykradł bawiącemu tu teraz agentowi kupieckiemu z Kamieńca podolskiego p. N. B. pugilares, w którym było 150 rubli w papierach i 30 złr. banknotami. Ujęty, umiał tak zręcznie kradzież swoją między składami ciała ukrywać, że tylko z trudnością dało się obnażonemu w pachwinach dopatrzyć banknot na 50 rubli. Luboć spólników wykryć nie chciał, ale z toku inkwizycyi powiodło się odgadnąć jego kolegów, oraz skradzione pieniądze odszukać. Wszyscy trzej wydani są przedwczoraj pod sąd karny.

Wydany oraz został z tamtymi do sądu karnego inny złodziej, niejaki S. L. kamerdyner w domu hr. B. D. B., który pann swemu wykradł z pularesu banknot na 1000 r. Sprowadzona w pomoc na śledztwo straż bezpieczeństwa, odkryła wkrótce banknot schowany w popiele, i winowajcę przytrzymała.

Wczoraj i przedwczoraj złożyli w urzędzie policyi: Bazyli Richter 11 kluczów, które znalazł pod św. Jurem; a Katarzyna Wojciechowska pierścionek z turkusem, który także znalazła.

— Od dnia 26. marca do 7. kwietnia r. b. odbyły się egzamina półroczne w dwóch klasach szkoły rolniczej w Dublanach, z następujących przedmiotów: z arytmetyki i jeometryi, historyi naturalnej, chemii mineralnej, fizyki i z teoryi i praktyki rolniczej w Iej klasie, a z chemii stosowanej, teoryi i praktyki rolniczej, jeometryi i fizyologii zwierzęcej w IIej klasie. Egzamina te odbywały się publicznie w przytomności komisarza rządowego JW. Józefa Jabłonowskiego z Rawy, jako też delegatów Towarzystwa przez komitet do tego aktu uproszonych, JW hr. Russockiego, radcy Lehra, M. Darowskiego, i profesorów publicznych: Łobarzewskiego, Wolfa, Lipińskiego, Strzeleckiego i Urbańskiego. Z raportów, które ci panowie delegaci przedłożyli, komitet przekonał się, że szkoła w danych okolicznościach, o ile siły i zasoby jej wystarczają, postępuje na drodze planem zakreślonej, uczniowie zaś z obudwóch klas w miarę swojej zdolności i pilności, korzystają z nauk, które im panowie profesorowie gorliwie wykładają.

Arytmetyki i jeometryi w Iej klasie uczył Iks. kapelan Nowicki, historyi naturalnej adjunkt Tyniecki, chemii mineralnej prof. Niesiołowski a rolnictwo prof. Żelkowski, w IIej klasie chemii stosowanej i fizyologii uczył prof. Niesiołowski a rolnictwa i jeometryi prof. Żelkowski. Uczniów było w Iej klasie 14, w IIej 13, razem 27. Jeden uczeń wykluczony został, a drugi dla słabości odjechał do domu.

Dodatek tygodniowy Nr. 20.

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

1. Komunikacya. Gościńce i drogi w lwowskim okręgu administracyjnym w r. 1856, ze względem na kolej żelazną; przez Ka. Wa.
2. Wychowanie publiczne. Stan szkół, nauk i uczniów w roku 1856.
   a) Przegląd egzaminów teoretycznych w r. 185⅚.
   b) Przegląd egzaminów kandydatów do stanu nauczycielskiego w r. 185⅚.
   c) Zakład medyczno-chirurgiczny we Lwowie.
3. Brak prawników w obec popisów dojrzałości. Ustęp. III.
4. Cukiernie galicyjskie. Wykaz spotrzebowanej ilości buraków w styczniu, w lutym i w marcu r. 1857.
5. Czortków. Listy z r. 1755 El Hadżi Ahmeta Deftedara i komendanta twierdzy Chocimskiej do Joachima Potockiego komendanta fortec pogranicznych, w sprawie pobicia Jahy Baszy w Czortkowie.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.* — *Z c. k. galic. drukarni rządowej.*